

افزایش زیادی داشته است و این هزینه‌کردها بهره‌ور هم نیست. این موضوع نشان می‌دهد که ما کشور را گران اداره می‌کنیم. از طرفی امروز با ناترازی‌های زیادی در اقتصاد مواجه هستیم، ارزیابی شما چیست و این‌که نباید به سمت کاهش هزینه‌های دولت و کوچک‌سازی آن برویم؟

اگر واقعا بخواهیم اهداف برنامه هفتم محقق و این برنامه اجرایی شود به منابع مالی نیاز داریم، یعنی حتما باید هم سرمایه‌گذاری را در حوزه‌های عمرانی را افزایش دهیم، یعنی بودجه‌های عمرانی افزایش پیدا کند و هم این‌که منابع بانک‌ها را به سمت ایجاد سرمایه ثابت و سرمایه‌گذاری در حوزه‌ها مختلف و مولد ببریم. نخست این‌که بیش برآوردی در هزینه‌های دولت در لایحه بودجه انجام شده است. پیش‌بینی این است که کمیسیون تلفیق مجلس شاید برای نخستین بار حتی سقف منابع و مصارف را کاهش دهد و حداقل ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار میلیارد تومان هزینه‌های دولت بیش برآوردی انجام شده است و هزینه‌های دولت حتما باید کاهش پیدا کند.

نکته دیگر این‌که در قانون برنامه هفتم دولت باید سالانه ۵ درصد از ساختارهای خودش را کوچک کند، یعنی ساختارهای اداری و هزینه‌هایش را کم کند و به سمت خرید خدمات برود. این موارد در بودجه ۱۴۰۴ نیامده است، بنابراین حتما به این موارد در بررسی تبصره‌های لایحه در کمیسیون تلفیق توجه می‌کنیم و سخن شما، دقیق و درست است.

الان که در لایحه بودجه ۱۴۰۴، منابع و هزینه‌ها (مصارف) شفاف‌شده، نشان می‌دهد که ناترازی عملیاتی بودجه (اختلاف بین درآمد و هزینه) ۱۸۰۰ هزار میلیارد تومان است که رقم بسیار بالایی است. این رقم را چگونه تأمین کردیم؟

حدود ۱۱۰۰ هزار میلیارد تومان از طریق فروش نفت و واگذاری تملک‌های سرمایه‌ای و فروش دارایی‌ها تأمین کردیم، یعنی نفت کشور را می‌فروشیم و شرکت‌های دولتی و... را واگذار می‌کنیم و توانستیم ۱۸۰۰ همت کسری تراز عملیاتی را جبران کنیم که معنای خطرناکی دارد. یعنی با فروش اموال دولت، منابع حاصل از مولدسازی و از محل فروش نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی را که ثروت ملی است، می‌فروشیم تا هزینه‌های جاری تأمین شود. امروز ۱۸۰۰ همت

علاوه بر درآمدهای مالیاتی، حقوق گمرکی و... برای هزینه‌های جاری کشور پرداخت می‌کنیم. قطعاً اگر تدبیری نکنیم، این رقم در سال‌های آینده افزایش خواهد یافت و مغایر همه سیاست‌های کلان و توسعه کشور است. به‌نظر می‌گردد که در نظام بودجه‌ریزی است که باید به آن توجه کنیم.

می‌گویند برای خرید گندم، مجلس منابع را ۶۰ همت کم دیده و حساب نمی‌کنند این گندم که الان پول آن را به کشاورز پرداخت می‌کنیم در طول سال می‌فروشیم که ۵۰ تا ۶۰ همت آن برمی‌گردد. این رقم را کجا

در لایحه بودجه ۱۴۰۴ به قیمت حامل‌های انرژی اشاره نکرده، در حالی که از اختیارات دولت است و نیازی نیست به‌طور مستقیم در بودجه بیاید. دولت براساس قوانین دائمی این اختیارات را داره که قیمت‌ها را تعیین کند

محاسبه می‌کنیم؟

امسال ۱۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن گندم خریداری شده و آن را مجانی به مردم نمی‌دهند؛ بلکه با قیمت یارانه‌ای به ناوایی‌ها (قیمت‌کتر) فروخته می‌شود و بخشی هم آزادفروشی است. بعد این موضوع را حساب نمی‌کنند و می‌گویند که کسری یا کم برآوردی وجود دارد. خیلی از این حرف‌هایی که در مورد مجلس گفته می‌شود فراقفتی و نگاه سیاسی است.

امسال جقدر کسری بودجه خواهیم داشت؟

به‌نظر ما توجه به استجاه‌های که از رهبری برای برداشت سهم صندوق توسعه ملی گرفته شد که حدود ۳۵۰ تا ۴۰۰ همت می‌شود، تا پایان سال حداقل ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار میلیارد تومان کسری خواهیم داشت که معمولاً از بودجه عمرانی‌کم و تأمین می‌کند.

نایب رئیس کمیسیون تلفیق بودجه مجلس در گفت‌وگو با «جام جم»:

بودجه ۱۴۰۴ کسری ندارد

که خود بودجه تومری را تحمیل نمی‌کند و این موضوع را قبول ندارم. اما موضوع دیگری که برخی نگرانند سبب تورم شود به سیاست‌های ارزی دولت مربوط می‌شود. دولت در فروشی که به مجلس ارائه کرده نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات نرخ ۵۵ هزار تومان را دیده و نرخ ارز ترجیحی را هم همان نرخ امسال اعلام کرده که به آن، تورم سال جاری اضافه می‌شود. دوستان معتقدند اگر نرخ ارز ترجیحی را افزایش دهیم، روی قیمت کالاهای اساسی و تورم تأثیر مستقیم می‌گذارد، زیرا از این جهت (سیاست‌های ارزی دولت) عنوان می‌کنند که بودجه تورم‌زاست که این موضوع بحث مفصلی دارد و در این مصاحبه نمی‌توان به آن پرداخت.

پس با توجه به ارزیابی شما، لایحه بودجه ۱۴۰۴، واقعی بسته شده است و دارای کسری نیست؟

به‌نظرم بودجه واقعی بسته شده و بنا بر تحلیل من، سال آینده از محل کسری بودجه دچار مشکل نخواهد شد.

قیمت حامل‌های انرژی مثل بنزین در لایحه آمده و قیمت آن تغییر می‌کند؟

در لایحه بودجه به قیمت‌ها اشاره نکرده، زیرا از اختیارات دولت است و نیازی نیست به‌طور مستقیم در بودجه بیاید. دولت براساس قوانین دائمی این اختیار را دارد که قیمت‌ها را تعیین کند اما دو نکته وجود دارد. نخست دولت منابع ارزی واردات بنزین سال ۱۴۰۴ را ۱۷۲ میلیارد دلار در نظر گرفته است. برآورد ما این است که تا پایان سال بیش از ۲ میلیارد دلار واردات فرآورده نفتی داریم. دولت این رقم را در بودجه حدود ۸۰۰/۸ میلیارد دلار کاهش داده است؛ یعنی دولت در نظر دارد جلوی رشد مصرف بنزین را در سال آینده بگیرد.

میانگین مصرف بنزین در سال جاری روزانه حدود ۱۳۰ میلیون لیتر در روز هم می‌رسد. میزان تولید کشور حدود ۱۰۵ تا ۱۱۰ میلیون لیتر در روز است که میزان مصرف با میزان تولید فاصله دارد. با این حال برای افزایش یا تغییر قیمت بنزین چیزی در تبصره‌ها نیامده است. به‌نظرم با توجه به فروشی که دولت برای منابع ارزی در بودجه دیده، باید به سمت صرفه‌جویی در مصرف بنزین برود. برآورد این است که بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون لیتر در روز باید در

و منابع حاصل از برداشت صندوق توسعه ملی را صرف هزینه جاری می‌کنیم که این موضوع با اصل اجازه‌ای که اخذشده منافات دارد. انتظار این بود که وقتی این مبلغ ۵۴۰ همت را برداشت می‌کنیم، حداقل نیمی از آن باید به هزینه‌های عمرانی اختصاص داده شود و بودجه عمرانی کشور در سال آینده می‌توانست حداقل ۶۰۰ تا ۶۵۰ همت باشد، زیرا احکام قانون برنامه هفتم را داریم و تحقق آن پول می‌خواهد و باید منابعی را برایش در نظر بگیریم.

در مورد فروش اوراق بدهی هم رشد زیادی را در لایحه شاهد هستیم، این موضوع را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

این از مواردی است که در تبصره‌ها باید به آن توجه شود، زیرا میزان فروش اوراق در لایحه بودجه افزایش زیادی داشته و باتوجه به وضعیت بازار سرمایه و نقدینگی، در مورد آن نگرانی‌هایی وجود دارد.

ارزیابی‌تان از میزان انطباق لایحه با برنامه هفتم چیست؟

منابعی نداریم، زیرا برای ۲۸ درصد سهم صندوق توسعه ملی چاله کنده‌ایم، بنابراین باید خیلی دقیق منابع و مصارف را پیش‌بینی کنیم، زیرا اگر با مشکل مواجه شویم، تقریباً راه‌های قبلی که دولت انجام می‌دهد، این دفعه مسدود است. موضوع دیگر در این زمینه این است که با نرخ تسعیر ارز در بودجه حدود ۵۴۰ تا ۵۴۰ همت منابع با برداشت سهم ۲۸ درصدی ایجاد خواهد شد و منابع بودجه عمرانی هم حدود ۵۴۰ همت است؛ یعنی عملاً دولت در لایحه بودجه هیچ منابعی برای بخش عمرانی نگذاشته و بودجه

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

ناراحت می‌شوند اما این حق مجلس است. مثلاً دو سال پیش، بندی توسط یک نماینده پیشنهاد و توسط کمیسیون تلفیق تصویب شد اما نماینده دولت قهر و جلسه کمیسیون را ترک کرد. پیشنهاد این بود که اختلاف بین تخصیص‌های مختلف نمی‌تواند بیشتر از ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد؛ یعنی یک امر کاملاً انضباطی بود؛ یعنی دولت حق ندارد برای یک پروژه صددرصد و برای پروژه دیگر ۱۰ درصد تخصیص بدهد اما دولت قبول نکرد و عنوان کرد این موضوع دست دولت را می‌بندد، بنابراین این موضوع جفایی است که به مجلس می‌شود. رئیس سازمان برنامه و بودجه سال گذشته و در ابتدای سال می‌گفت کسری بودجه داریم و مجلس بودجه را بد بسته است و... اما آخر سال مصاحبه می‌کرد و می‌گفت امسال بودجه را بدون کسری بودجه اجرا کردیم که نشان می‌داد که خیلی از این بحث‌ها سیاسی است. دولت فعلی می‌گویند بودجه امسال ۸۵۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد. بودجه‌ای که کلاً ۲۶۰۰ هزار میلیارد تومان است و ۸۵۰ همت کسری بیش از یک‌سوم (۴۰ درصد) بودجه می‌شود. ما با این کار سیگنال‌های منفی به جامعه می‌دهیم، بعد می‌گویم چرا بروس منفی است. وقتی خود ما هدف سیاسی را دنبال می‌کنیم و حواس‌مان نیست که روی شاخص‌نشتیم و آن شاخص را می‌بریم، بیایند و بگویند این کسری کجاست. مثلاً عنوان می‌کنند ۸۰ درصد درآمدهای مالیاتی مصوبه در بودجه طی اول نیمه سال محقق شده و با این روند ۲۰۰ همت از درآمدهای مالیاتی تا پایان امسال محقق نمی‌شود و این میزان کسری بودجه خواهیم داشت؛ در حالی‌که همیشه در نیمه دوم سال منابع آن محقق شده و سه سال می‌شود که تحقق درآمدهای مالیاتی بالای صددرصد است.

انجام می‌شد اما این بار دولت اجازه را در ابتدای سال گرفته است. از این جهت که می‌تواند یک پیش‌بینی در مورد منابع داشته باشد، خوب است؛ اما دو نکته در این موضوع وجود دارد: نخست این‌که بالاخره ما در میانه‌سال نیازی به استجاه رهبری نداریم اما اگر بودجه دچار کسری و کمبود منابع شود منابعی نداریم، زیرا برای ۲۸ درصد سهم صندوق توسعه ملی چاله کنده‌ایم، بنابراین باید خیلی دقیق منابع و مصارف را پیش‌بینی کنیم، زیرا اگر با مشکل مواجه شویم، تقریباً راه‌های قبلی که دولت انجام می‌دهد، این دفعه مسدود است. موضوع دیگر در این زمینه این است که با نرخ تسعیر ارز در بودجه حدود ۵۴۰ تا ۵۴۰ همت منابع با برداشت سهم ۲۸ درصدی ایجاد خواهد شد و منابع بودجه عمرانی هم حدود ۵۴۰ همت است؛ یعنی عملاً دولت در لایحه بودجه هیچ منابعی برای بخش عمرانی نگذاشته و بودجه

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

ناراحت می‌شوند اما این حق مجلس است. مثلاً دو سال پیش، بندی توسط یک نماینده پیشنهاد و توسط کمیسیون تلفیق تصویب شد اما نماینده دولت قهر و جلسه کمیسیون را ترک کرد. پیشنهاد این بود که اختلاف بین تخصیص‌های مختلف نمی‌تواند بیشتر از ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد؛ یعنی یک امر کاملاً انضباطی بود؛ یعنی دولت حق ندارد برای یک پروژه صددرصد و برای پروژه دیگر ۱۰ درصد تخصیص بدهد اما دولت قبول نکرد و عنوان کرد این موضوع دست دولت را می‌بندد، بنابراین این موضوع جفایی است که به مجلس می‌شود. رئیس سازمان برنامه و بودجه سال گذشته و در ابتدای سال می‌گفت کسری بودجه داریم و مجلس بودجه را بد بسته است و... اما آخر سال مصاحبه می‌کرد و می‌گفت امسال بودجه را بدون کسری بودجه اجرا کردیم که نشان می‌داد که خیلی از این بحث‌ها سیاسی است. دولت فعلی می‌گویند بودجه امسال ۸۵۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد. بودجه‌ای که کلاً ۲۶۰۰ هزار میلیارد تومان است و ۸۵۰ همت کسری بیش از یک‌سوم (۴۰ درصد) بودجه می‌شود. ما با این کار سیگنال‌های منفی به جامعه می‌دهیم، بعد می‌گویم چرا بروس منفی است. وقتی خود ما هدف سیاسی را دنبال می‌کنیم و حواس‌مان نیست که روی شاخص‌نشتیم و آن شاخص را می‌بریم، بیایند و بگویند این کسری کجاست. مثلاً عنوان می‌کنند ۸۰ درصد درآمدهای مالیاتی مصوبه در بودجه طی اول نیمه سال محقق شده و با این روند ۲۰۰ همت از درآمدهای مالیاتی تا پایان امسال محقق نمی‌شود و این میزان کسری بودجه خواهیم داشت؛ در حالی‌که همیشه در نیمه دوم سال منابع آن محقق شده و سه سال می‌شود که تحقق درآمدهای مالیاتی بالای صددرصد است.

ناراحت می‌شوند اما این حق مجلس است. مثلاً دو سال پیش، بندی توسط یک نماینده پیشنهاد و توسط کمیسیون تلفیق تصویب شد اما نماینده دولت قهر و جلسه کمیسیون را ترک کرد. پیشنهاد این بود که اختلاف بین تخصیص‌های مختلف نمی‌تواند بیشتر از ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد؛ یعنی یک امر کاملاً انضباطی بود؛ یعنی دولت حق ندارد برای یک پروژه صددرصد و برای پروژه دیگر ۱۰ درصد تخصیص بدهد اما دولت قبول نکرد و عنوان کرد این موضوع دست دولت را می‌بندد، بنابراین این موضوع جفایی است که به مجلس می‌شود. رئیس سازمان برنامه و بودجه سال گذشته و در ابتدای سال می‌گفت کسری بودجه داریم و مجلس بودجه را بد بسته است و... اما آخر سال مصاحبه می‌کرد و می‌گفت امسال بودجه را بدون کسری بودجه اجرا کردیم که نشان می‌داد که خیلی از این بحث‌ها سیاسی است. دولت فعلی می‌گویند بودجه امسال ۸۵۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد. بودجه‌ای که کلاً ۲۶۰۰ هزار میلیارد تومان است و ۸۵۰ همت کسری بیش از یک‌سوم (۴۰ درصد) بودجه می‌شود. ما با این کار سیگنال‌های منفی به جامعه می‌دهیم، بعد می‌گویم چرا بروس منفی است. وقتی خود ما هدف سیاسی را دنبال می‌کنیم و حواس‌مان نیست که روی شاخص‌نشتیم و آن شاخص را می‌بریم، بیایند و بگویند این کسری کجاست. مثلاً عنوان می‌کنند ۸۰ درصد درآمدهای مالیاتی مصوبه در بودجه طی اول نیمه سال محقق شده و با این روند ۲۰۰ همت از درآمدهای مالیاتی تا پایان امسال محقق نمی‌شود و این میزان کسری بودجه خواهیم داشت؛ در حالی‌که همیشه در نیمه دوم سال منابع آن محقق شده و سه سال می‌شود که تحقق درآمدهای مالیاتی بالای صددرصد است.

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

ناراحت می‌شوند اما این حق مجلس است. مثلاً دو سال پیش، بندی توسط یک نماینده پیشنهاد و توسط کمیسیون تلفیق تصویب شد اما نماینده دولت قهر و جلسه کمیسیون را ترک کرد. پیشنهاد این بود که اختلاف بین تخصیص‌های مختلف نمی‌تواند بیشتر از ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد؛ یعنی یک امر کاملاً انضباطی بود؛ یعنی دولت حق ندارد برای یک پروژه صددرصد و برای پروژه دیگر ۱۰ درصد تخصیص بدهد اما دولت قبول نکرد و عنوان کرد این موضوع دست دولت را می‌بندد، بنابراین این موضوع جفایی است که به مجلس می‌شود. رئیس سازمان برنامه و بودجه سال گذشته و در ابتدای سال می‌گفت کسری بودجه داریم و مجلس بودجه را بد بسته است و... اما آخر سال مصاحبه می‌کرد و می‌گفت امسال بودجه را بدون کسری بودجه اجرا کردیم که نشان می‌داد که خیلی از این بحث‌ها سیاسی است. دولت فعلی می‌گویند بودجه امسال ۸۵۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد. بودجه‌ای که کلاً ۲۶۰۰ هزار میلیارد تومان است و ۸۵۰ همت کسری بیش از یک‌سوم (۴۰ درصد) بودجه می‌شود. ما با این کار سیگنال‌های منفی به جامعه می‌دهیم، بعد می‌گویم چرا بروس منفی است. وقتی خود ما هدف سیاسی را دنبال می‌کنیم و حواس‌مان نیست که روی شاخص‌نشتیم و آن شاخص را می‌بریم، بیایند و بگویند این کسری کجاست. مثلاً عنوان می‌کنند ۸۰ درصد درآمدهای مالیاتی مصوبه در بودجه طی اول نیمه سال محقق شده و با این روند ۲۰۰ همت از درآمدهای مالیاتی تا پایان امسال محقق نمی‌شود و این میزان کسری بودجه خواهیم داشت؛ در حالی‌که همیشه در نیمه دوم سال منابع آن محقق شده و سه سال می‌شود که تحقق درآمدهای مالیاتی بالای صددرصد است.

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

عمرانی لایحه دولت صفر است و منابع بودجه عمرانی همین میزان استجاه‌های است که از رهبری گرفته شده است. معنای آن این است که ۵۴۰ هزار میلیارد تومانی که از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود را دولت صرف هزینه‌های جاری می‌کند. در قانون بودجه امسال حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمرانی است و اگر در سال آینده ۴۰ درصد افزایش پیدا کند، حدود ۵۶۰ همت می‌شود. به‌طور طبیعی باید ۵۶۰ همت هزینه عمرانی داشته باشیم؛ درحالی بودجه عمرانی خود دولت صفر است

دولت چهاردهم در روز یکم آبان ماه بخش اول نخستین لایحه بودجه خود را برای سال آینده تقدیم مجلس کرد و این لایحه پس از بررسی و تصویب در کمیسیون تلفیق مجلس، هفته گذشته در صحن علنی مجلس با موافقت نمایندگان مواجه شد. این نخستین سند مالی دولت بعد از ابلاغ قانون برنامه هفتم است و به‌عنوان برشی یک‌ساله از اجرای برنامه، باید در راستای تحقق اهداف آن باشد. با این حال، این لایحه مورد نقد بررسی کارشناسان قرار گرفت. در گفت‌وگو با محسن زنگنه، اقتصاددان و نایب‌رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه دولت، نکات مثبت و منفی لایحه بودجه ۱۴۰۴ را بررسی کردیم که در ادامه مشروح آن را می‌خوانید.

محسن نظری
گروه اقتصاد

به عنوان نخستین سؤال، مهم‌ترین نکته مثبت و نقطه قوت لایحه بودجه ۱۴۰۴ را در چه می‌بینید؟

یکی از نقاط قوت لایحه بودجه یکسان شدن همه بخش‌های آن در سقف منابع و مصارف است؛ به‌طوری‌که جداول فرابودجه‌ای را عملاً حذف کردیم.

قبلاً در بودجه یک ماده‌واحد و یک مجموعه منابع و مصارف داشتیم و در داخل خود تبصره‌ها مباحثی مانند قانون هدفمندی یارانه‌ها را داشتیم که در سرجمع منابع و مصارف لحاظ نمی‌شد در گذشته تبصره ۱۴ و در بودجه امسال تبصره هشت بودجه بود که به یک بودجه و خزانه مجزا تبدیل شده بود یا این‌که هزینه‌هایی برای بنیه دفاعی کشور پرداخت می‌کردیم که تقریباً نزدیک به پنج درصد بود یا مواردی که در قالب حکم‌درج می‌شود مثل تهاتر با نفت و... برای پرداخت بدهی‌های صندوق بازنشستگی، طلب بخشی از دستگاه‌ها و غیره که در سقف بودجه لحاظ نمی‌شد و عملاً تصویری که از بودجه داشتیم خیلی با واقعیت همخوانی نداشت. همه اینها در بودجه ۱۴۰۴ در سرجمع بودجه لحاظ شده و تصویر دقیقی از منابع و مصارف (درآمدها و هزینه‌های دولت) را مشاهده می‌کنیم.

نکته دوم این است که خیلی از تبصره‌های غیربودجه‌ای که معمولاً در لوابج بودجه‌ها درج می‌شد، عملاً حذف شده است. دولت تلاش کرده تا تمام تبصره‌هایی که در بودجه می‌آید، تبصره‌های بودجه‌ای باشد.

همچنین برای انضباط مالی احکامی را در برنامه هفتم داشتیم که دولت این موضوع را در لایحه بودجه سال آینده رعایت کرده است، مانند موضوع تعیین تکلیف بدهی دولت به بانک‌ها که با سازوکار اوراق در برنامه هفتم تعریف شده که باید در طول پنج سال مستهلک شود که این‌کار را دولت در سال اول بعد از ابلاغ قانون برنامه هفتم در بودجه ۱۴۰۴ لحاظ کرده است. همچنین در مورد پرداخت‌های اعتباری یا اعتبارات الکترونیکی نیز موارد مثبتی در لایحه بودجه سال آینده مشاهده می‌کنیم.

ایراد لایحه بودجه را در چه موضوعاتی می‌بینید؟

موضوعات در بودجه نگران‌کننده است و لازم است در بررسی جزئیات لایحه به آن توجه شود. اهم آن درخصوص بیش برآوردی هزینه‌های دولت است، الان یکبار بودجه عمومی دولت از حدود ۳۶۰۰ همت در قانون بودجه امسال به بیش از ۵۹۰۰ همت در لایحه بودجه ۱۴۰۴ افزایش یافته است و این نگرانی وجود دارد که میزان هزینه‌های جاری دستگاه‌ها افزایش پیدا کند. برآورد مرکز پژوهش‌های مجلس و تحلیل اولیه ما هم این است که بیش برآوردی در هزینه‌های جاری انجام شده که شاید حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار میلیارد تومان باشد.

موضوع دوم بحث استجاه از مقام معظم رهبری برای برداشت ۲۸ درصد از سهم صندوق توسعه ملی است. معمولاً این اجازه‌ها در سال‌های گذشته در نیمه سال